Dosarul nr. 2-21251/22

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

14 septembrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Eduard Galușceac
grefier Mihaela Bujag

a examinat în şedinţa publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de Creditare Nebancară „Direct Leasing" Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui *****, ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată,

a constatat:

La data de 26 septembrie 2022, Organizația de Creditare Nebancară „Direct Leasing" Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul OCN „Direct Leasing" SRL indicat că, la data de ***** reclamanta, în calitate de locator, a încheiat cu pârâtul, în calitate de locatar, contractul de leasing nr. 1802000314, în baza căruia a transmis în posesie şi folosinţă temporară acestuia din urmă, cu dreptul de împroprietărire în condiţiile contractului, automobilul de model ***** UNIVERSAL, număr de înmatriculare: *****, vin code *****, capacitatea motorului: 3518 cm3, anul producţiei *****, culoarea argintiu, tipul combustibilului benzina - GPL, în valoare de 6370 Euro.

Totodată indică că, potrivit contractului indicat, pârâtul şi a asumat obligaţia de a achita plăţile de leasing conform graficului stabilit în sumă totală de 12897,67 Euro, câte 263,40 Euro lunar (263.07 Euro în ultima lună), cu scadența finală la 16 mai 2022.

De asemenea menționează că, deoarece pârâtul a încălcat obligaţia contractuală asumată de plată a ratelor de leasing, acesta a fost somat la 01 martie 2022 privind stingerea restanțelor formate, somația respectivă nefiind ridicată de la oficiul poștal de către pârât din motive necunoscute reclamantei, care nu a fost vreodată notificată de pârât despre schimbarea adresei în ordinea stabilită de art. 860 Cod civil.

Mai indică că, în adresa fidejusorilor a fost expediate pretenții, astfel, ***** a recepționat-o la data de 22.02.2022, iar ***** nu a ridicat-o de la oficiul poștal din motive necunoscute reclamantului, care nu a fost vreodată notificat de pârât despre schimbarea adresei în ordinea stabilită de art. 860 Cod civil.

Astfel, la data înaintării prezentei acțiuni pârâtul a format față de reclamant o restanță în sumă totală de 38092,65 Euro, inclusiv 6267,70 Euro pentru fondul leasingului, 3063,87 Euro dobânda neachitată, 805,92 Euro comisionul și 27955,16 Euro penalitatea.

Suplimentar mai indică că, raportând dispoziţiile legale la circumstanțele speței constată că neexecutarea de către pârât în ordinea stabilită în contractul încheiat a obligaţiilor de plată a ratelor de leasing, constituie temei pentru adjudecarea forţată a restanţelor formate astfel.

Subsecvent menționează că, reclamanta este îndreptăţită în temeiul normelor legale şi a dispoziţiilor art. 901 alin. (1) lit. a) Cod civil, de a pretinde încasarea silită din contul pârâtului a restanţei în sumă de 21319,55 Euro, inclusiv 6267,70 Euro pentru fondul leasingului, 3063,87 Euro dobânda neachitată, 805,92 Euro comisionul şi 11182,06 Euro penalitatea, determinată de reclamantă inferior cuantumului contractat, reieşind din raportul real cu prejudiciul efectiv cauzat acesteia ca urmare a neexecutării admise de pârât, ce a determinat necesitatea executării în conjunctura neexecutărilor admise de pârât a obligaţiilor asumate de reclamantă faţă de creditorii săi (activitatea acesteia reieşind din contractarea împrumuturilor şi creditelor), aceasta fiind impusă prin inacţiunea pârâtului să identifice sume necesare pentru executarea obligaţiilor sale faţă de creditorii său, reclamanta a fost în imposibilitate de a utiliza mijloacelor băneşti datorate de pârât în activitatea sa curentă şi de a obţine, în acest mod, sumele necesare stingerii restanţelor sale şi obţinerii veniturilor din utilizarea mijloacelor băneşti datorate de pârât, perioada de întârziere admisă de pârât este mai mult decât considerabilă, inclusiv în contextul în care data la care executarea de fapt a obligaţiilor pârâtului va fi realizată, reclamanta a suportat cheltuieli şi pentru antrenarea personalului la etapa de soluţionare extrajudiciară a litigiului în tentativa de a preîntâmpina litigiul judiciar, cuantumul acesteia fiind rezonabil şi proporţional în contextul indicat, raportat şi la refuzul pârâtului de a soluţiona amiabil litigiul.

Solicită reclamantul OCN „Direct Leasing” SRL, încasarea din contul pârâtului ***** şi ***** în beneficiul reclamantei OCN „Direct Leasing” SRL a restanţei formate în sumă totală de 21319,55 Euro, precum și compensarea din contul pârâtului a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă în prezenta cauză.

La data de 23 martie 2023, în cadrul ședinței de judecată, reprezentatul pârâtului ***** – avocatul Barbăscumpă Dumitru depus referință.

În motivarea referinței a indicat că, considerând că pretențiile reclamantei formulate în cererea de chemare în judecată sânt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Menționează că, în contractul de leasing financiar nr. *****se regăsesc clauze abuzive, care sânt lovite de nulitate absolută, iar nulitatea absolută poate fi aplicată de instanța de judecată nu doar urmare a depunerii de către pârât a unei acțiuni reconvenționale în această privință, dar și prin respingerea acțiunii fără a pronunța și nulitatea clauzei contractuale abuzive în dispozitivul hotărârii.

Astfel, contractul de leasing financiar sus-nominalizat conține clauze abuzive, care sânt lovite de nulitate din momentul încheierii lor. Respectiv, OCN „Direct Leasing” SRL a impus debitorului un contract preformulat, nenegociabil, iar debitorul *****, în calitatea sa de consumator, dar și fidejusorii, au fost lipsiți de posibilitatea reală de a înțelege la data semnării contractelor de amploarea și de componența riscului la care s-au expus, care sunt factorii ce vor influența leasingul financiar, ce costuri, comisioane ar putea să le fie puse în sarcină într-o asemenea manieră, încât să poată refuza contractul. Astfel reclamanta, profitând de poziția sa dominantă, a impus spre plată debitorului, dar și fidejusorilor în mod solidar, plăți neîntemeiate, care urmează a fi apreciate critic de către instanța de judecată.

Cu referire la penalitatea contractuală menționează că, reclamanta a impus spre plată pârâților penalitatea contractuală în mărime de 0,5% calculată în temeiul pct. 10.5. din contractul de leasing financiar nr. *****din 15.05.2018.

Mai indică că, în cazul de referință sunt în prezența unui contract de adeziune și a unor condiții contractuale standard, respectiv conform art. 719 lit. f) Cod civil, în cadrul condițiilor contractuale standard, fără a prejudicia dispozițiile care exclud posibilitatea derogării de la dispozițiile legale în defavoarea consumatorului, este nulă clauza prin care utilizatorului i se promite plata unei penalități dacă obligația nu este executată sau este executată cu întârziere, dacă întârzie plata sau dacă partenerul lui de contract reziliază contractul.

Astfel, deduce evident caracterul abuziv al tuturor clauzelor contractuale care acordă dreptul reclamantului de a calcula penalitate conform contractului de leasing financiar nr. *****din 15.05.2018, prin urmare aceste clauze contractuale urmează a fi anulate de către instanța de judecată.

Cu referire la comision punctează că, pct. 3.5. din contractul de leasing financiar sus-nominalizat stabilește obligația locatarului de a plăti un comision de gestiune lunar în mărime de 0,8% de la soldul leasingului, dar și un comision unic de debursare de la suma inițială a leasingului în mărime de 4%. Cu toate că art. 1238 din Codul Civil RM stabilește dreptul organizației de micro finanțare de a stabili un comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea leasingului, numai că acest comision trebuie să se afle într-o limită rezonabilă și să nu fie unul abuziv în raport cu debitorul-consumator.

Consideră că la înaintarea unei astfel de cerințe, reclamantul urma a prezenta măsurile întreprinse în sensul pct. 8 (13) din contract ce presupun administrarea și monitorizarea leasingului, confirmarea acestora prin probe pertinente și concludente și care ar justifica necesitatea încasării acestei sume de la debitor, cu atât mai mult că este o sumă lunară considerabilă și nu poate fi ignorată. Plus la aceasta, activitatea entității este orientată spre obținerea de venituri și respectiv aplicarea unui comision pentru însăși organizarea mecanismului de creditare, în mod evident, este în defavoarea consumatorului, creând din start un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract, prin punerea în seama consumatorului a unei sarcini de plată disproporționată cu cea a comerciantului.

Reieșind din cele expuse supra, consideră că clauzele contractuale cu privire la penalitate și comision sânt abuzive, respectiv lovite de nulitate absolută, iar pretențiile OCN „Direct Leasing” SRL cu referire la aceste sume urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate.

Reprezentantul reclamantului OCN „Direct Leasing” SRL - avocatul Corceac Sorin, în cadrul ședinței de judecată a susținut pe deplin cererea de chemare în judecată pe motiv de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea integrală a acțiunii cu încasarea datoriei în mod solidar de la *****, ***** și *****.

Reprezentatul pârâtului, ***** - avocatul Barbăscumpă Dumitru, în cadrul ședinței de judecată nu a recunoscut acțiunea înaintată solicitând respingerea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate în referință.

Pârâții *****, ***** și *****, fiind înștiințați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, în ședința de judecată nu s-au prezentat.

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată, studiind actele şi materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată

consideră necesar de a admite parţial cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „Direct Leasing” SRL împotriva lui *****, ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) şi (3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În conformitate cu art. 131 alin. (1) CPC, explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1, 3) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În ședința de judecată cu certitudine s-a constatat că, la data de ***** SRL „Direct Leasing”, în calitate de cumpărător/locator, și *****, în calitate de locatar, au semnat Contractul de leasing financiar (Leasback) nr. 1802000314.

Potrivit pct. 2.1 al Contractului de leasing financiar (Leasback) nr. *****din *****, locatarul, în conformitate cu prevederile prezentului contract, se obligă să transmită, contra plată în posesiune și folosință temporară locatarului următorul bun: marca Chrysler, model 300C, tip caroserie Universal, vin code *****, valoarea 6370 Euro.

De asemenea s-a constatat că, potrivit anexei nr. 1 ***** a declarat că, a înțeles și a acceptat pe deplin conţinutul contractului de împrumut semnal, i s-a adus la cunoștință și a înțeles ca prezentul contract se consideră valabil încheiat dacă este acceptat și semnat de părţile contractante, a înțeles, fiind de acord și recunoaște faptul ca prezentul contract poate avea, după caz semnătura și ștampila împrumutătorului în copie, caz în care contractul are putere de original, documentele și informaţiile care au stat la baza încheierii contractului sunt complete și exacte, cunoaște faptul ca falsul în declaraţii se pedepseşte conform legii înainte de încheierea contractului, locatorul i-a furnizat formularul de informaţie precontractuala standard, explicaţii privind informaţiile precontractuale caracteristicile esenţiale ale

contractului de leasing si efectele pe care le pot avea asupra sa, costurile ce fac parte din costul total al contractului și consecinţele neplăţii acestora, comisioanele necesare de achitat și rata dobânzii, modul de calculare a ei, documentaţia necesara încheierii contractului de leasing, la solicitarea scrisa a sa i s-a furnizat un exemplar al proiectului contractului de leasing, fiind de acord ca locatorul să cesioneze sau să transfere în orice mod în tot sau în parte oricare din drepturile si obligaţiile sale născute din prezentul contract, urmând a fi doar notificat despre aceasta, își asum riscul valutar, riscul de rată a dobânzii, riscul de diminuare sau pierdere a veniturilor disponibile, riscul de forţa majora, riscul politic, riscul de litigii izvorâte din calitatea/cantitatea obiectului/serviciului cumpărat conform contractului de leasing, își exprim expres acordul pentru reducerea termenului legal de informare prealabila.

Conform anexei nr. 2 la contractul de leasing, lista persoanelor care au dreptul de a conduce mijlocul de transport, fiind indicat *****.

Potrivit procesului - verbal de predare-primire la Contractul de leasing nr. *****din *****, rezultă că, OCN „Direct Leasing” SRL a transmis locatarului în posesie și folosință temporară, bunul în condițiile expuse în Contractul de leasing financiar, iar ***** a acceptat și a primit la solicitarea sa în posesie și folosință temporară obiectul leasingului marca, model ***** Universal, n/î *****, vin code *****, capacitatea motorului 3518 cm^3, anul producerii *****, culoarea argintiu, tip combustibil benzină-GPL.

La fel, s-a constatat că, potrivit graficului de plăți anexat la contractul de leasing sus-menționat, se atestă că pârâtul s-a obligat să ramburseze reclamantului plăți în 49 rate lunare a câte 263,4 Euro.

Totodată la data de ***** OCN „Direct Leasing” SRL în calitate de creditor, *****, în calitate de fidejusor, și *****, în calitate de debitor, au semnat Contractul de fidejusiune nr. *****F1, potrivit căruia fidejusorul se obligă față de creditor să execute integral obligațiile asumate de către *****, în cazul neexecutării totale sau parțiale ale acestuia față de creditor, stabilite în baza contractului de leasing nr. *****din data de ***** în sumă de 6370 Euro, cu toate anexele încheiat cu debitorul. Prin semnarea prezentului contract fidejusorul confirmă că condițiile contractului de leasing în sunt clare și este de acord cu acestea. Limitele fidejusiunii constituie capitalul împrumutului rezultat din contractul de leasing, care constituie 6370 Euro, inclusiv dobânda, penalitatea, comisioane și posibile costuri aferente împrumutului stabilite în contractul de leasing.

De asemene la data de ***** OCN „Direct Leasing” SRL, în calitate de creditor, Bsiul Igor, în calitate de fidejusor, și *****, în calitate de debitor, au semnat Contractul de fidejusiune nr. *****F2, potrivit căruia fidejusorul s-a obligat față de creditor să execute integral obligațiile asumate de către *****, în cazul neexecutării totale sau parțiale ale acestuia față de creditor, stabilite în baza contractului de leasing nr. *****din data de ***** în sumă de 6370 Euro, cu toate anexele încheiat cu debitorul. Prin semnarea prezentului contract fidejusorul a confirmat că condițiile contractului de leasing în sunt clare și este de acord cu acestea. Limitele fidejusiunii constituie capitalul împrumutului rezultat din contractul de leasing, care constituie 6370 Euro, inclusiv dobânda, penalitatea, comisioane și posibile costuri aferente împrumutului stabilite în contractul de leasing.

Conform calculului datoriei prezentat de către reclamantul OCN „Direct Leasing” SRL s-a constatat că, debitorului ***** a format o datoriei față de reclamant în mărime de 38092,7 Euro, constituită din suma de 6267,70 Euro - fondul leasigului, suma de 3063,87

Euro - dobânda neachitată, suma de 805,92 Euro - comision și suma de 27955,16 euro - penalitate.

La data de 17 octombrie 2022, reclamantul OCN „Direct Leasing” SRL a prezentat o cerere prin care a concretizat pretențiile și solicitat încasarea din contul pârâtului a restanței în sumă de 21319,55 Euro, formată din suma de 6267,70 Euro - fondul leasigului, suma de 3063,87 Euro - dobânda neachitată, suma de 805,92 Euro - comision și suma de 11182,06 euro penalitate.

S-a mai constatat că debitorul a achitat în contul reclamantului OCN „Direct Leasing” SRL suma de 4817,78 Euro, din care suma de 102,3 Euro a fost îndreptată în achitarea fondului leasingului, suma de 645,01 Euro - achitare dobândă, suma de 2277,43 Euro - penalitate și suma de 1538,24 Euro - comision.

Conform art.7 alin.(1) și (4) Cod civil, în redacția din 01.03.2019, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Conform art. 8 alin. (1) și (2) lit. a) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 9 alin. (1) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 512 alin. (1) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 513 alin. (1) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform art. 514 Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art. 602 alin.(2) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art.668 alin.(1) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar şi la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Conform art. 923 alin.(1) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), prin contractul de leasing, o parte (locator) se obligă, la cererea unei alte părţi (locatar), să asigure posesiunea şi folosinţa temporară a unui bun, cumpărat sau produs de locator, contra unei plăţi periodice (rate de leasing).

Conform art. 1314 alin.(1) CC, prin contractul de leasing, o parte (locator) se obligă să asigure celeilalte părţi (locatar), în decursul unui termen convenit care depăşeşte 1 an (termenul de leasing), posesia şi folosinţa unui bun cumpărat de locator, precum şi să acorde locatarului opţiunea de a dobîndi în proprietate bunul, de a prelungi termenul de leasing ori de a restitui bunul la expirarea termenului de leasing, iar locatarul se obligă să efectueze plăţile periodice convenite (rate de leasing).

În corespundere cu art.929 Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), locatarul şi locatorul răspund pentru obligaţiile lor potrivit contractului de leasing şi în conformitate cu legea.

Conform art. 13 alin. (3) lit. a) şi lit. f) al Legii cu privire la leasing nr. 59-XVI din 28.04.2005 (în vigoare până la 01.09.2019), locatarul este obligat: a) să prezinte locatorului informaţii referitoare la bun şi/sau la vînzătorul (furnizorul) lui în vederea încheierii unui contract de vînzare-cumpărare (furnizare) dacă contractul de leasing nu prevede altfel; f) să plătească ratele de leasing în modul şi în termenele stabilite în contractul de leasing.

Iar, conform art. 12 alin. (1) lit. c) al Legii cu privire la leasing nr. 59-XVI din 28.04.2005 (în vigoare până la 01.09.2019), locatorul are dreptul să ceară achitarea integrală şi înainte de termen a ratelor de leasing ori să rezilieze contractul, cu reparaţia pagubelor şi/sau cu restituirea bunului, în cazul în care locatarul încalcă în mod esenţial clauzele contractului.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (5) al Legii cu privire la leasing nr. 59-XVI din 28.04.2005 (în vigoare până la 01.09.2019), cheltuielile de revendicare şi de restituire a bunului, inclusiv cheltuielile de demontare, păstrare, transportare, alte cheltuieli aferente restituirii bunului sânt suportate de către locatar.

Având în vedere prevederile legale coroborate cu materialele cauzei instanța de judecată conchide ca fiind întemeiată cererea de chemare în judecată în partea încasării din contul pârâților *****, Trifaniuc și ***** în beneficiul OCN „Direct Leasing” SRL suma de 6267,70 euro cu titlu fondul leasingului și suma de 3063,87 euro cu titlu de dobânda, or, în rezultatul executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către pârâți prin neachitarea ratelor de leasing se atestă o încălcare esențială a clauzelor Contractului de leasing financiar nr. *****din 15.05.2018.

Totodată, instanța reține că reclamantul a solicitat încasarea sumei de 805,92 Euro cu titlu de comision și suma de 11182,06 Euro cu titlu de penalitate, pretenții care urmează a fi respinse, ca fiind abuzive.

Conform art. 4 alin (1) al Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09.12.2011 (în vigoare până la 01.09.2019), se interzice comercianţilor să includă clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Orice clauză abuzivă introdusă în astfel de contracte este considerată nulă din momentul încheierii lor.

În conformitate cu art. 5 alin (1) al Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09.12.2011 (în vigoare până la 01.09.2019), o clauză contractuală nefiind negociată în mod individual cu consumatorul este abuzivă în cazul în care creează, contrar cerinţelor de bună-credinţă, prin ea însăşi sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor care decurg din contract.

Conform art. 712 alin (1) Cod civil, în vigoare până la 01.09.2019, clauze contractuale standard sînt toate clauzele formulate anticipat pentru o multitudine de contracte, pe care o parte contractantă (utilizator) le prezintă celeilalte părţi la încheierea contractului. Este indiferent dacă prevederile formează un document separat sau sînt parte a documentului ce reprezintă contractul, de asemenea nu importă numărul condiţiilor şi forma contractului.

Conform art.716 alin.(1) și (2) Cod civil, în vigoare până la 01.09.2019, o clauză contractuală standard este lipsită de efect dacă prejudiciază disproporţionat, contrar principiilor bunei-credinţe, cealaltă parte a contractului. În acest sens, se iau în considerare conţinutul contractului, împrejurările în care clauza este inserată în contract, interesele reciproce, alte împrejurări. Caracterul inechitabil al clauzelor contractuale standard se prezumă în caz de dubiu dacă o prevedere: a) nu este compatibilă cu principiile de bază (esenţiale) ale reglementărilor de la care derogă; b) limitează drepturile sau obligaţiile esenţiale, care rezultă din natura contractului, de o manieră care periclitează scopul contractului; c) nu este clară.

Conform art. 1072 alin.(1) și (2) CC, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075.

Astfel, instanța de judecată reține că, potrivit calculului datoriei prezentat de către reclamant, pârâtului ia fost calculată o penalitate în mărime de 27955,16 Euro însă fiind redusă la suma de 11182,06 euro și un comision de administrare în mărime de 805,92 euro, sume disproporționale în raport cu creditul acordat, or suma de 11987,98 euro constituie aproape dublu din suma debursată ceea ce este inechitabil, punând în seama debitorului o povară mult prea mare și reprezintă un veritabil abuz de drept.

Totodată, până la depunerea acțiunii în instanța de judecată pârâtul a achitat în beneficul reclamantului o penalitate în mărime de 2277,43 euro și comisionul de administrare în mărime de 1538,24 euro.

Mai mult, instanța de judecată remarcă că, contractul încheiat de către OCN „Direct Leasing” SRL este un contract pre-formulat, de adeziune, din timp redactat şi pregătit pentru o multitudine de clienţi, fără să se fi dat consumatorului posibilitatea de a modifica sau înlătura vreuna dintre clauze, iar eventualele diferenţe dintre ele nu se datorează negocierii cu clienţii, ci particularităţilor fiecărui client în parte

Prin urmare, clauzele contractuale privind stabilirea mărimii penalității și a comisionului nu au fost negociate, contractul fiind redactat de reclamant unilateral potrivit

unor clauze contractuale standard, fără să se fi dat pârâtului consumator posibilitatea de a rediscuta conținutul acestor clauze.

Astfel, este dincolo de orice îndoială că aceste clauze au fost preformulate, ce nu au fost negociată de părţile contractante. De asemenea, aceste clauze au fost de natură să creeze un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor, iar dezechilibrul creat a fost în detrimentul consumatorului, nefiind respectată cerinţa bunei credinţe.

Suplimentar se evidențiază că, din conținutul contractului de leasing, nu se reflectă că contractul și clauzele contractului au fost negociate individual, iar cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Ori, este evident că clauzele contractuale care prevăd achitarea comisioanelor și a penalității nu au fot negociate, fiind incluse în contract în detrimentul consumatorului, urmând a fi excluse din pretențiile reclamantului.

Totodată, de către instanța nu poate fi reţinut caracterul negociat al acestor clauze, precum și faptul că reclamantul a respectat obligaţiile de informare a clientului în mod detaliat referitor la aceste tipuri de comisioane și penalități, acesta neavând posibilitatea de a reflecta înainte de încheierea contractului cu privire la riscurile încheierii acestuia, în condiţiile în care procesul contractual specific implică riscuri majore, or, faptul că ***** a semnat aceste clauze, instanța nu exclude caracterul abuziv ale acestora. Acest fapt rezultă și de prevederile art. 217 alin. (2) Cod civil, (în vigoare până la 01.09.2019), potrivit căruia nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţi a actului lovit de nulitate.

Iar, conform art.3 din Directiva 93/13 CEE, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună- credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract. Se consider întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost inclusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.

Prin urmare, analizând în ansamblu circumstanțele cauzei examinate, instanța reține că cuantumul total al comisionului și penalității calculate și înaintate spre plată de către OCN „Direct Leasing” SRL în sumă totală de 11987,98 euro este nejustificat, din care considerente cuantumul comisionului și a penalității urmează a fi redus la o mărime rezonabilă, la sumă de 2277,43 euro -penalitate și suma de 1538,24 euro - comision, sume deja achitată de către pârât, iar cerințele cu privire la încasarea comisionului și penalității în partea ce excedă suma deja achitată de pârât urmează a fi respinsă.

Sub acest aspect, instanța de judecată consideră că concluzia dată este generată de disproporționalitatea comisionului și a penalității prevăzute în contract și situația de facto care a generat încheierea contractului, motiv pentru care instanța de judecată constată că pretențiile reclamantului cu privire la încasarea penalității și a comisionului fiind contrar normelor de drept invocate, abuzive și pe cale de consecință necesită a fi respinse ca fiind neîntemeiate.

Instanţa de judecată de asemenea reţine că în cadrul Hotărârii CEDO Van de Hurk vs. Ţările de Jos din 19.04.1994, Înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligaţia instanţei de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Concomitent, în cadrul Hotărârii CEDO Balani vs. Spania din 09 decembrie 1994 par. 27, întinderea acestei obligaţii derivând din natura hotărârii şi este determinată de circumstanţele cauzei, instanţa urmând să analizeze toate argumentele importante ale cauzei.

Se atestă că, alte argumente pertinente şi importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate.

În conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În baza art. 96 alin. (1) și (1^1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie *****, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, instanța de judecată constată și necesitatea încasării din contul *****, ***** și ***** în beneficiul OCN „Direct Leasing” SRL a sumei de 5310,32 lei cu titlu de cheltuieli de judecată drept compensare a taxei de stat achitată de către reclamantă, cât suma de 5000

lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată, ca fiind reale, necesare și rezonabile.

Reieşind din cele sus menţionate, analizând înscrisurile nominalizate în coroborare cu legislația care guvernează raportul juridic litigios, în cumul cu argumentele părţilor, instanţa consideră necesar a admite parțial acțiunea înaintată de către OCN „Direct Leasing" SRL împotriva lui *****, ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată.

În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Direct Leasing" Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui *****, ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată.

Se încasează în mod solidar de la ***** (a.n.*****, IDNP *****), ***** (a.n.*****, IDNP *****) și ***** (a.n.*****, IDNP *****) în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „Direct Leasing" Societate cu Răspundere Limitată (IDNO 101860000446) suma de 6267,70 (șase mii două sute șaizeci și șapte, 70) euro cu titlu fondul leasingului și suma de 3063,87 (trei mii șaizeci și trei, 87) euro cu titlu de dobânda, echivalent în lei moldovenești conform cursului valutar a Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, suma de 5310,32 (cinci mii trei sute zece, 32) lei cu titlu de recompensa taxei de stat și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se explică dreptul părţilor și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei, Eduard Galușceac
Judecătorul